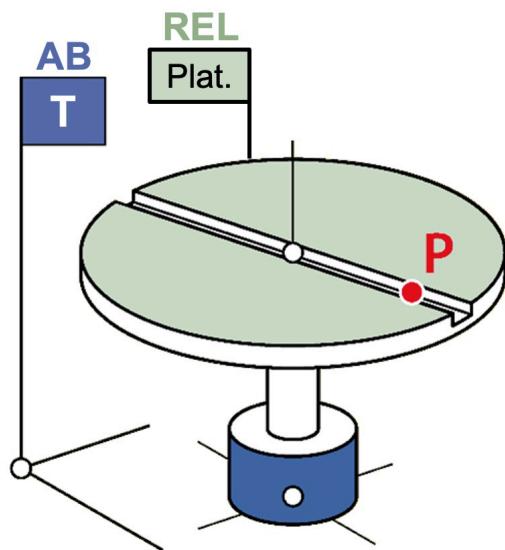

4P

Composició
de moviments

Relació entre vel. i accel. en 2 refs.

$$\bar{\mathbf{v}}_{AB}(\mathbf{P}) = \bar{\mathbf{v}}_{REL}(\mathbf{P}) + \bar{\mathbf{v}}_{ar}(\mathbf{P})$$

$$\text{amb } \bar{\mathbf{v}}_{ar}(\mathbf{P}) = \bar{\mathbf{v}}_{AB}(\mathbf{P} \in REL)$$

$$\bar{\mathbf{a}}_{AB}(\mathbf{P}) = \bar{\mathbf{a}}_{REL}(\mathbf{P}) + \bar{\mathbf{a}}_{ar}(\mathbf{P}) + \bar{\mathbf{a}}_{Cor}(\mathbf{P})$$

$$\text{amb } \begin{cases} \bar{\mathbf{a}}_{ar}(\mathbf{P}) = \bar{\mathbf{a}}_{AB}(\mathbf{P} \in REL) \\ \bar{\mathbf{a}}_{Cor}(\mathbf{P}) = 2\bar{\Omega}_{AB}^{REL} \times \bar{\mathbf{v}}_{REL}(\mathbf{P}) \end{cases}$$

Recordeu:

Sempre cal declarar les referències.

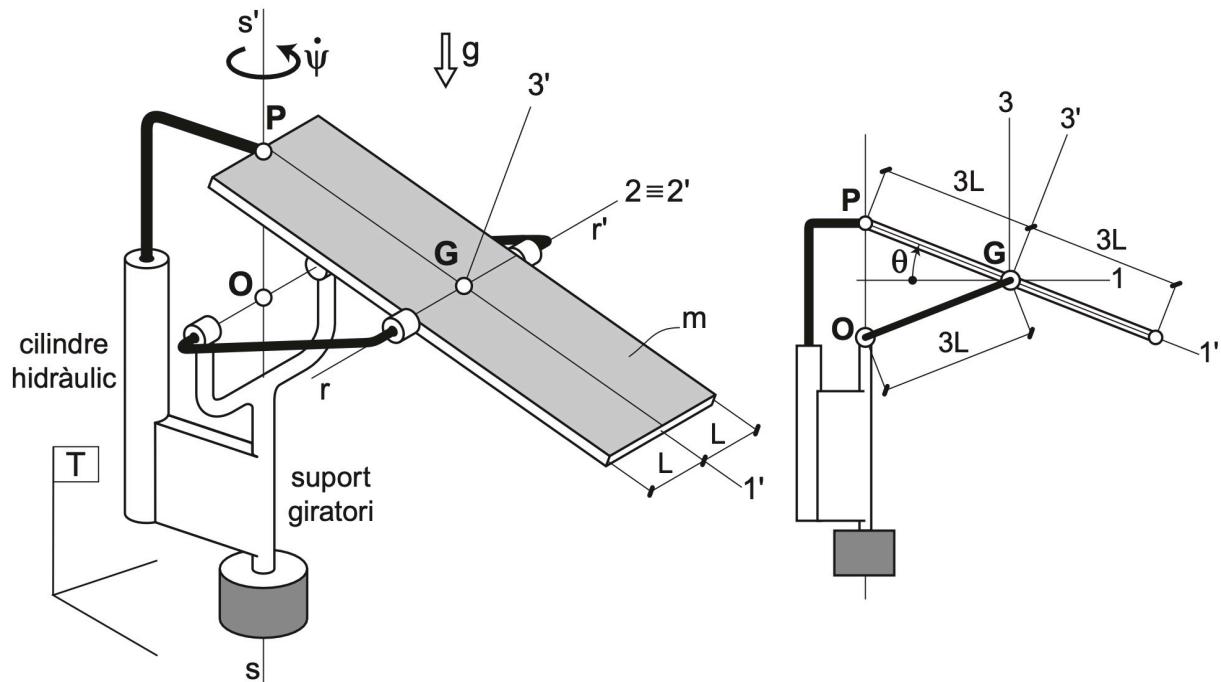
Quan feu composició de moviments, cal declarar què feu servir com a referències absoluta i relativa (AB i REL)

Si expresseu els resultats en alguna base, indiqueu a què són fixes les direccions d'aquesta base.

Problema 1, gener 2007 (variació del C3-E.2 de la Wikimec)

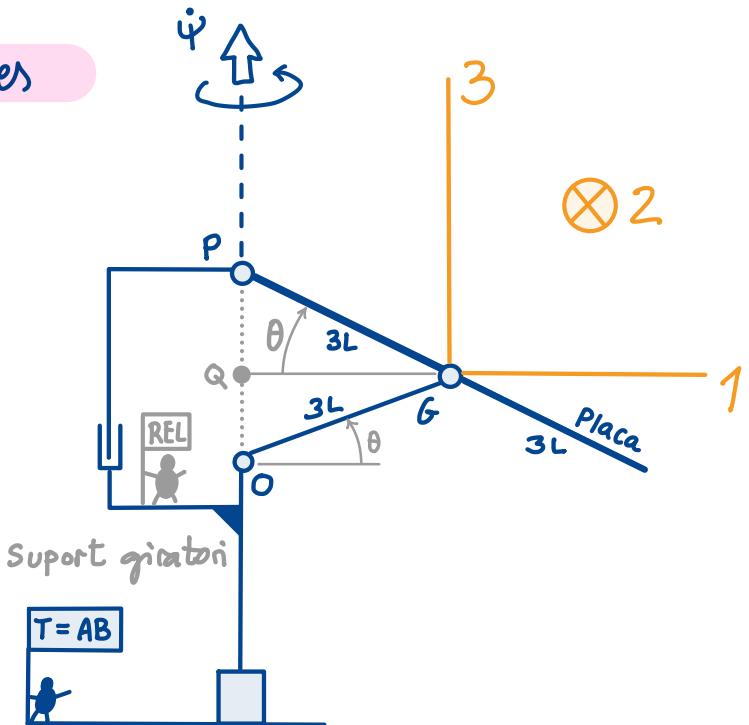
Placa articulada giratòria

La placa rectangular està unida a un suport giratori a través de dues barres amb articulacions als extrems. Una tercera barra està unida a la placa a través d'una **ròtula esfèrica** (a P) i al suport a través d'un **enllaç cilíndric**. El suport gira amb velocitat angular $\dot{\psi}$ de valor variable respecte del terra (T).

Determineu les components, en la base d'eixos (1,2,3), de l'acceleració del centre d'inèrcia **G** de la placa respecte al terra per composició de moviments, prenent com a ref. REL. la solidària al suport giratori [3 p]

Pistes

→ velocitat
→ accel.

Dir. QG Dir Vertical
 $B = (1, 2, 3)$
fixa al suport giratori

$\bar{v}_T(G)$ via comp. vel.

REL = suport giratori

$AB = T$

$$\bar{v}_{AB}(G) = \underbrace{(\uparrow \text{ yellow})}_{\bar{v}_{REL}(G)} + \underbrace{(\otimes \text{ yellow})}_{\bar{v}_{ar}(G)} = \left\{ \begin{array}{c} \text{Dibuixos vecs. vermells} \\ \text{a la fig. i els projecte} \end{array} \right\}_B$$

No es demana, però ho fem x practicar

$\bar{a}_T(G)$ via comp. accel.

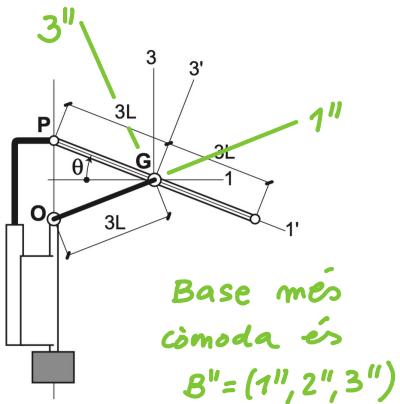
$$\bar{a}_{AB}(G) = \underbrace{(\text{yellow}) + (\text{yellow})}_{\bar{a}_{REL}(G)} + \underbrace{(\otimes \text{ yellow})}_{\bar{a}_{ar}(G)} + \underbrace{(\leftarrow \text{ yellow})}_{\bar{a}_{cor}(G)} +$$

E és un vec. "pel·lícula" perquè l'hem obtingut per a una configuració genèrica del mecanisme. Si volem, el podem derivar respecte t per obtenir $\bar{a}_{AB}(G)$ però, aquí buscarem $\bar{a}_{AB}(G)$ per composició d'acceleracions

$$+ 2 \underbrace{(\text{yellow}) \times (\text{yellow})}_{\bar{a}_{cor}(G)} = \left\{ \begin{array}{l} -3L\ddot{\theta} \sin \theta - 3L\dot{\theta}^2 \cos \theta - 3L\dot{\psi}^2 \cos \theta \\ 3L\ddot{\psi} \cos \theta - 6L\dot{\theta}\dot{\psi} \sin \theta \\ 3L\ddot{\theta} \cos \theta - 3L\dot{\theta}^2 \sin \theta \end{array} \right\}_B \quad (A)$$

Dibuixos vecs blaus a la figura i els projecte

Nota: La base + còmoda per expressar els resultats, de fet, és la solidària a les barres laterals, xq només requereix descompondre $\leftarrow \dot{\psi}^2 3L \cos \theta$. Deures: projecteu $\vec{v}_{AB}(G)$ i $\vec{a}_{AB}(G)$ en aq. base

Sol. alternativa, derivant un vec. pos. (No la farem)

També és una bona opció!

$$\overline{OG} = \begin{Bmatrix} 3L \cos \theta \\ 0 \\ 3L \sin \theta \end{Bmatrix}_B = 3L \begin{Bmatrix} \cos \theta \\ 0 \\ \sin \theta \end{Bmatrix}_B \quad \text{com que és un vec. de posició totalment genèric, és un vector "pel·lícula" i el podem derivar!}$$

Derivem dues vegades en base B, que gira amb $\bar{\Omega}_T^B = (\uparrow \dot{\psi})$

$$\{\bar{\Omega}_T^B\}_B$$

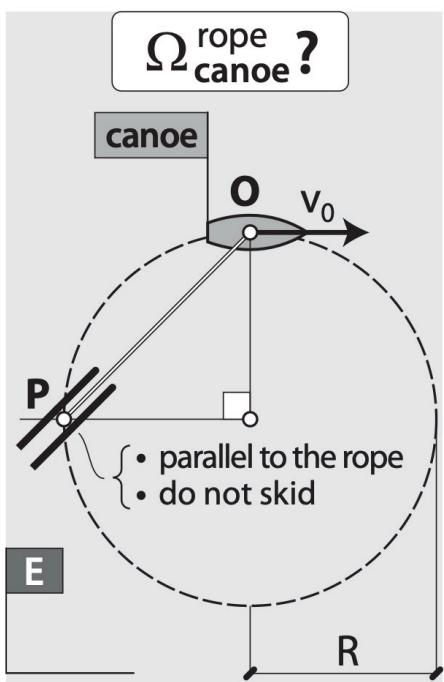
$$\vec{v}_T(G) = \frac{d\overline{OG}}{dt} \Big|_T = 3L \left[\begin{Bmatrix} \dot{\theta} \sin \theta \\ 0 \\ \dot{\theta} \cos \theta \end{Bmatrix} + \underbrace{\begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \\ \dot{\psi} \end{Bmatrix} \times \begin{Bmatrix} \cos \theta \\ 0 \\ \sin \theta \end{Bmatrix}}_{\begin{Bmatrix} 0 \\ \dot{\psi} \cos \theta \\ 0 \end{Bmatrix}} \right] = 3L \begin{Bmatrix} -\dot{\theta} \sin \theta \\ \dot{\psi} \cos \theta \\ \dot{\theta} \cos \theta \end{Bmatrix}_B$$

$$\bar{a}_T(G) = 3L \left[\begin{Bmatrix} -\ddot{\theta} \sin \theta - \dot{\theta}^2 \cos \theta \\ \ddot{\psi} \cos \theta - \dot{\psi} \dot{\theta} \sin \theta \\ \ddot{\theta} \cos \theta - \dot{\theta}^2 \sin \theta \end{Bmatrix} + \underbrace{\begin{Bmatrix} 0 \\ 0 \\ \dot{\psi} \end{Bmatrix} \times \begin{Bmatrix} -\dot{\theta} \sin \theta \\ \dot{\psi} \cos \theta \\ \dot{\theta} \cos \theta \end{Bmatrix}}_{\begin{Bmatrix} -\dot{\psi}^2 \cos \theta \\ -\dot{\theta} \dot{\psi} \sin \theta \\ 0 \end{Bmatrix}} \right] =$$

$$= 3L \begin{Bmatrix} -\ddot{\theta} \sin \theta - \dot{\theta}^2 \cos \theta - \dot{\psi}^2 \cos \theta \\ \ddot{\psi} \cos \theta - 2\dot{\psi} \dot{\theta} \sin \theta \\ \ddot{\theta} \cos \theta - \dot{\theta}^2 \sin \theta \end{Bmatrix}_B \quad (B)$$

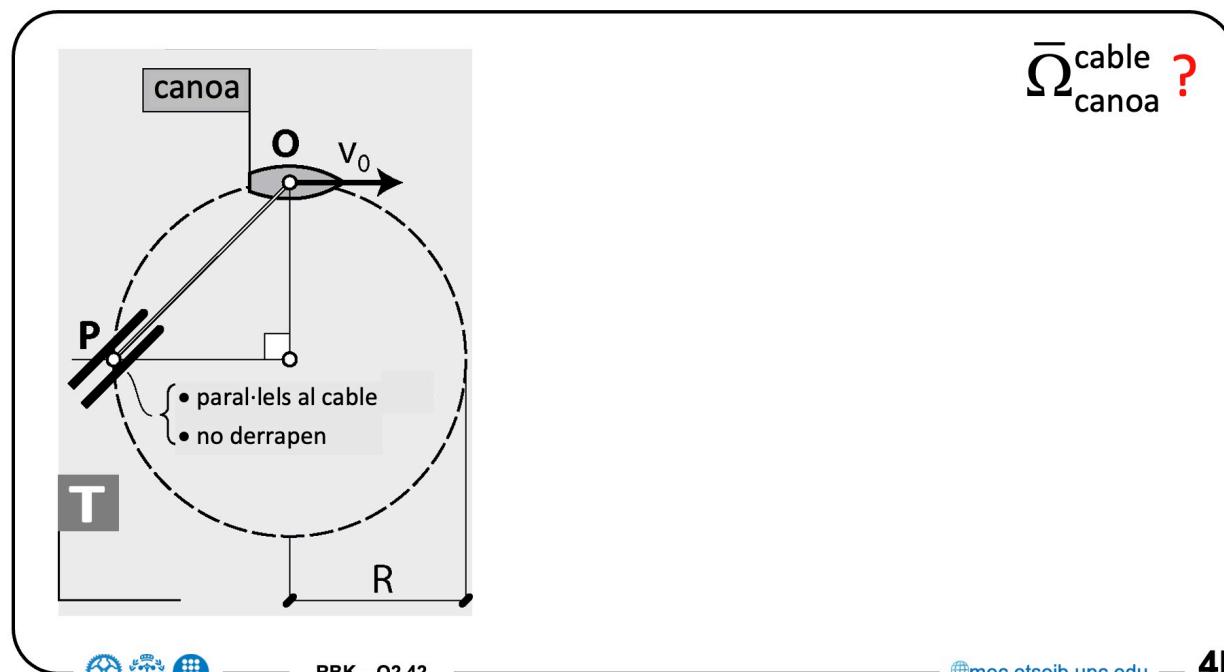
(B) = (A)
Com esperavem!

Canoa i esquiador (qüestió 2.42 RBK, pàg. 96)

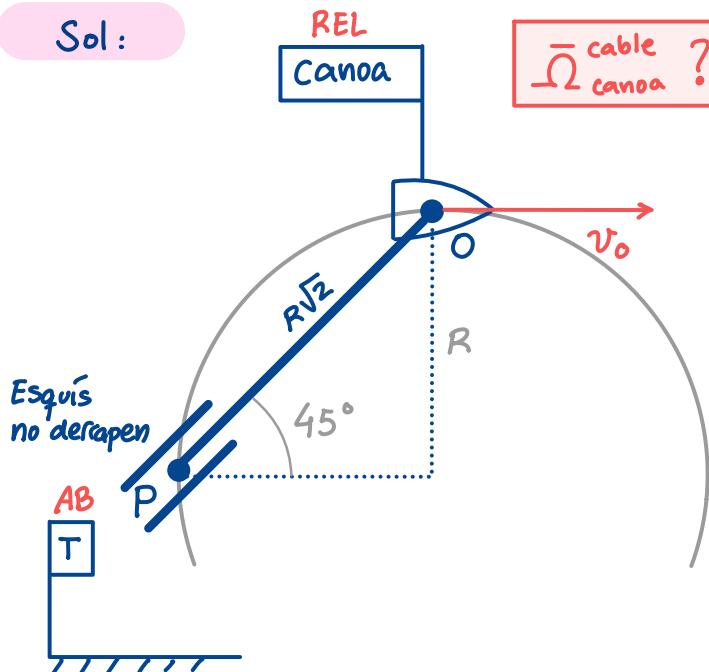

2.42 Point **O** of the canoe has a uniform circular motion relative to the ground (**E**). The canoe drags a skier **P** (modeled as a particle) through a taut rope. What is the rope angular velocity relative to the canoe (Ω^{rope}) at this particular configuration?

- A 0
- B $v_0/(\sqrt{2}R)$, clockwise direction
- C $v_0/(\sqrt{2}R)$, counterclockwise direction
- D $v_0/(2R)$, clockwise direction
- E $v_0/(2R)$, counterclockwise direction

Sol:

Farem comp. velocitats amb

$$AB = T$$

$$REL = Canoa$$

$$\bar{v}_{AB}(P) = \bar{v}_{REL}(P) + \bar{v}_{ar}(P)$$

$$\begin{matrix} \downarrow v_{AB} \\ = \end{matrix} \begin{matrix} \downarrow v_{REL} \\ + \end{matrix} \begin{matrix} \uparrow v_0 \\ (A) \end{matrix}$$

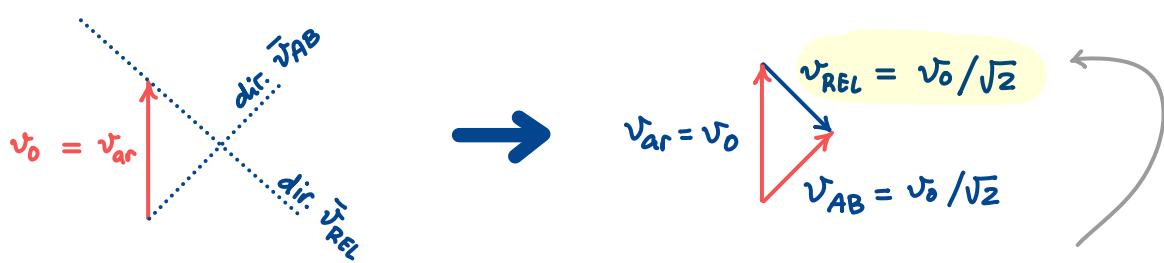
Ja que
esquis
no derrapen

Ja que
mov. rel.
és circular

Ja que canoa
fa movim.
circular

Veure-la com
plataf. giratòria

De (A) deduim la següent geometria de velocitats:

Com que des de la canoa veiem que P té vel. $\downarrow \frac{v_0}{\sqrt{2}}$, la vel. ang. del cable respecte la canoa ha de tenir la forma

$$\bar{\Omega}_{cable\_canoas} = \odot \omega$$

Per tant:

D'una banda:

$$\bar{v}_{REL}(P) = \left(\downarrow \frac{v_0}{\sqrt{2}} \right) \quad (B)$$

De l'altra:

$$\bar{v}_{REL}(P) = \left(\downarrow \underbrace{\omega \cdot R\sqrt{2}} \right) \quad (C)$$

Ja que P té movim. circular
vist des de la canoa

igualant (B) i (C):

$$\omega R\sqrt{2} = \frac{v_0}{\sqrt{2}} \Rightarrow \omega = \frac{v_0}{2R}$$

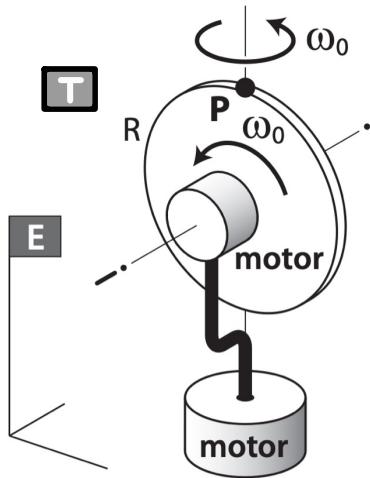
Per tant:

$$\bar{\Omega}_{cable\_canoas} = \odot \frac{v_0}{2R}$$

RESP = E

Disc de 2 GL (qüestió 2.18 RBK)

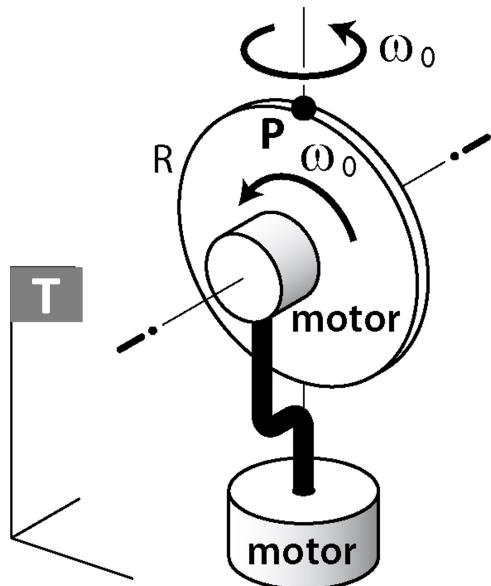
$$\mathfrak{R}_T(P) ?$$

2.18 What is the value of the radius of curvature $\mathfrak{R}_T(P)$ when point P of the disk goes through the highest position?

- A 0
- B R
- C $R/2$
- D $R/\sqrt{2}$
- E $R/\sqrt{5}$

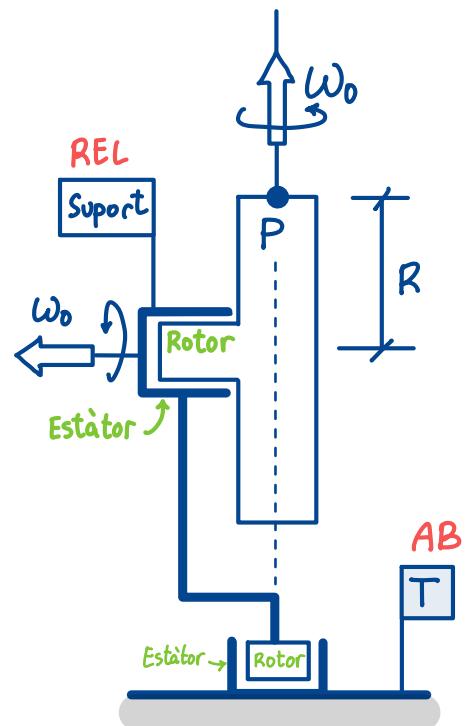
$$\mathfrak{R}_T(P) ?$$

Pistes: (Sol. a pàg. seg.)

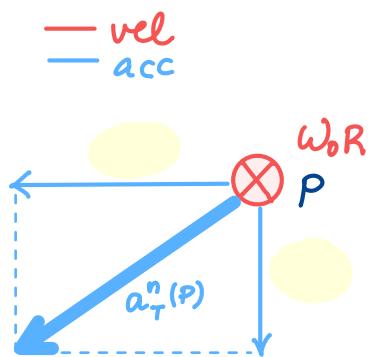
$$\begin{array}{l|l} \text{Comp.} & AB = T \\ \text{mov.} & REL = Suport \end{array}$$

$$\bar{v}_{AB}(P) = \underbrace{\bar{v}_{REL}(P)}_{\otimes \omega_0 R} + \underbrace{\bar{v}_{ar}(P)}_0 =$$

$$\begin{aligned} \bar{a}_{AB}(P) &= \bar{a}_{REL}(P) + \bar{a}_{ar}(P) + \bar{a}_{cor}(P) = \\ &\quad \underbrace{\bar{a}_{ar}(P)}_{2 \bar{\omega}_{AB}^{REL} \times \bar{v}_{REL}(P)} \\ &= (\downarrow \underbrace{\text{REL}}_{\text{REL}}) + (\underbrace{\text{ar}}_{\text{ar}}) + 2 \left[(\underbrace{\text{ar}}_{\text{cor}}) \times (\underbrace{\text{cor}}_{\text{cor}}) \right] = (\downarrow \omega_0^2 R) + (\leftarrow 2 \omega_0^2 R) \end{aligned}$$

Dibuixem vel. i acc. de P per esbrinar quina part és $\bar{a}_T^n(P)$:

Tota l'accel.
és normal!

$$a_T^n(P) = \sqrt{(\underbrace{\text{ar}}_{\text{ar}})^2 + (\underbrace{\text{cor}}_{\text{cor}})^2} =$$

$$\boxed{R_T(P)} = \frac{v_T^2(P)}{|a_T^n(P)|} = \frac{\omega_0^2 R^2}{\underbrace{\text{cor}}_{\text{cor}}} =$$

$$RESP =$$

Solució ràpida

Introduïxo una base, però només és per poder comparar resultats amb els de la pàg. següent. Per resoldre la qüestió, no cal.

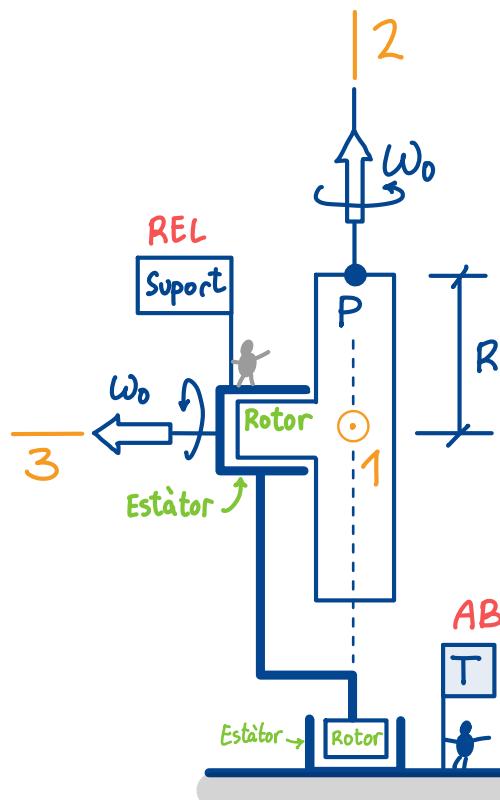
Farem comp.
movim. amb

$AB = T$
$REL = \text{Suport}$

$$\bar{v}_{AB}(P) = \underbrace{\bar{v}_{REL}(P)}_{\otimes w_0 R} + \underbrace{\bar{v}_{ar}(P)}_{\bar{o}} = \otimes w_0 R$$

$$\left\{ \begin{array}{c} -w_0 R \\ 0 \\ 0 \end{array} \right\}_B \quad (\square)$$

No és un vector "pel·lícula", perquè la configuració amb la que l'hem obtingut (la del dibuix) no és genèrica. Vol dir que no el podem derivar per obtenir $\bar{a}_T(P)$. Caldrà fer composició d'acceleracions.

$$B = (1, 2, 3)$$

Dir. vertical   Dir. eix motor Superior

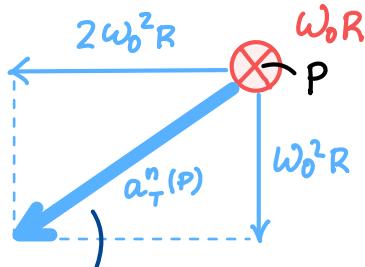
$$\bar{a}_{AB}(P) = \bar{a}_{REL}(P) + \bar{a}_{ar}(P) + \bar{a}_{cor}(P) =$$

$\underbrace{2 \bar{\omega}_{AB}^{REL} \times \bar{v}_{REL}(P)}$

$$= (\downarrow w_0^2 R) + \bar{o} + 2 \underbrace{[(\uparrow w_0) \times (\otimes w_0 R)]}_{\leftarrow 2 w_0^2 R} = (\downarrow w_0^2 R) + (\leftarrow 2 w_0^2 R)$$

Dibuixem vel. i accel. per deduir $\bar{a}_T^n(P)$:

— vel
— acc

Tota l'accel.
és normal
a $\otimes w_0 R$! (*)

$$a_T^n(P) = \sqrt{(2w_0^2 R)^2 + (w_0^2 R)^2} = w_0^2 R \sqrt{5}$$

$$R_T(P) = \frac{v_T^2(P)}{|a_T^n(P)|} = \frac{(w_0 R)^2}{w_0^2 R \sqrt{5}} = \frac{R}{\sqrt{5}}$$

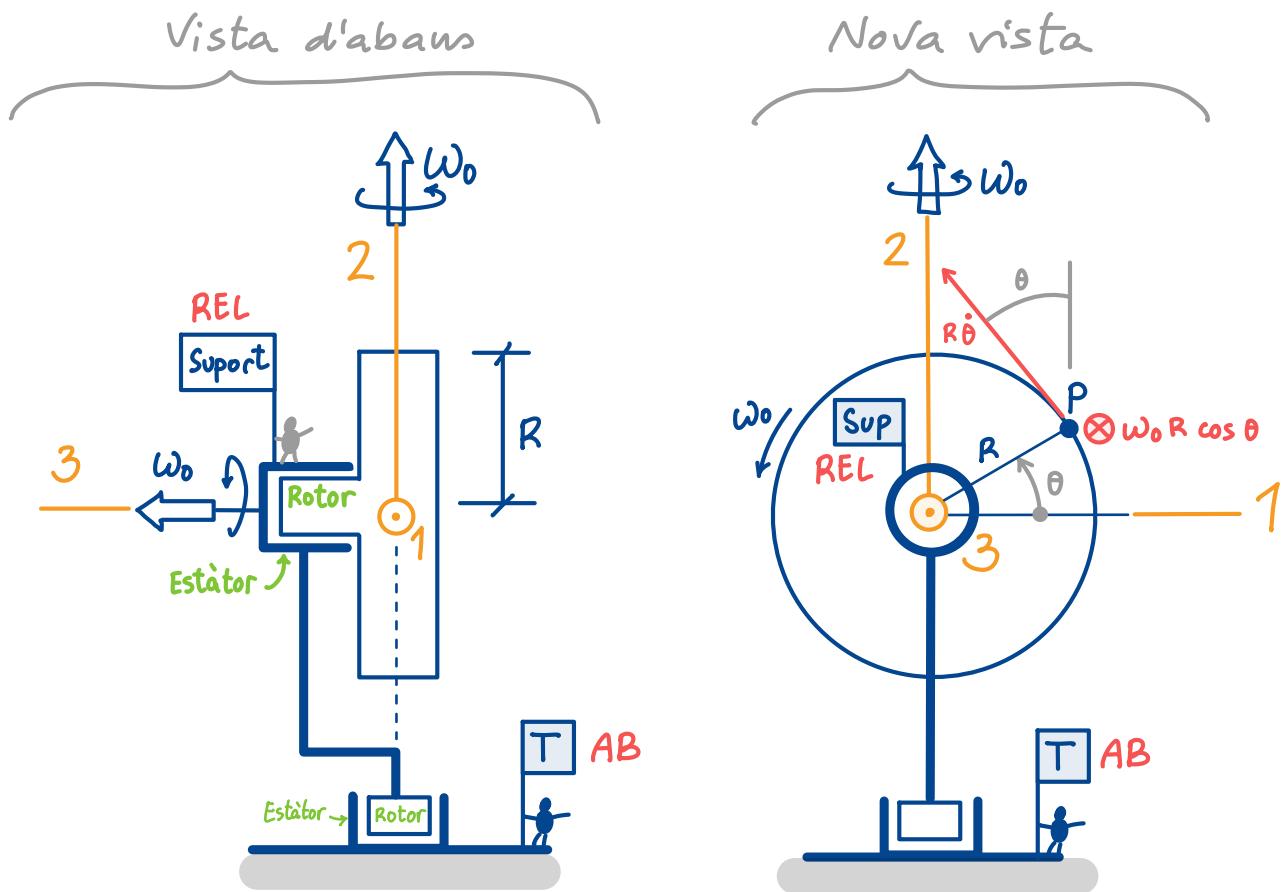
RESP = E

(*) Punt que a alguns estudiants els costa de veure.

La faig perquè es vegi la superioritat de la compos. de moviments en aquest problema

Solució + feixuga via l'obtenció d'un vec. pel·li per $\bar{v}_{AB}(P)$, i derivant-lo

Cal obtenir-lo sobre una config. genèrica. Això obliga a treballar sobre una altra vista del sistema, i a posar P en posició general, introduint la coordenada θ :

Treballant amb la nova vista:

$$\bar{v}_{AB}(P) = (\nwarrow R\dot{\theta}) + (\otimes \omega_0 R \cos \theta) = \left\{ \begin{array}{l} -R\dot{\theta} \sin \theta \\ R\dot{\theta} \cos \theta \\ -\omega_0 R \cos \theta \end{array} \right\}_B = \left\{ \begin{array}{l} -R\omega_0 \sin \theta \\ R\omega_0 \cos \theta \\ -\omega_0 R \cos \theta \end{array} \right\}_B$$

Ara $\bar{v}_{AB}(P)$ sí que és un vec. pel·lícula i el podem derivar!

Abans de fer-ho, fixem-nos que si el particularitzem per a $\theta = 90^\circ$, obtenim la velocitat de P quan passa pel punt més alt. És a dir, la de (■) a la pàgina anterior:

$$\left[\bar{v}_{AB}(P) \right]_{\theta=90^\circ} = \left\{ \begin{array}{l} -R\omega_0 \\ 0 \\ 0 \end{array} \right\}_B \leftarrow \text{Coincideix amb (■) !} \quad (\text{com esperavem})$$

Doncs va! Ara derivem el $\bar{v}_{AB}(P)$ genèric per obtenir $\bar{a}_{AB}(P)$ genèrica. Fem-ho analíticament:

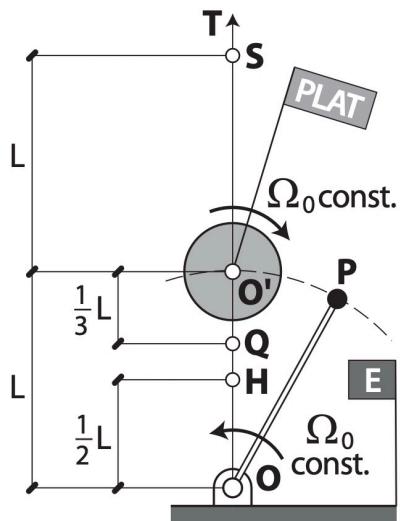
$$\begin{aligned} \{\bar{v}_{AB}(P)\}_B &= \begin{Bmatrix} -R\omega_0 \sin \theta \\ R\omega_0 \cos \theta \\ -R\omega_0 \cos \theta \end{Bmatrix}_B \\ \downarrow & \\ \{\bar{a}_{AB}(P)\}_B &= \begin{Bmatrix} -R\omega_0 \dot{\theta} \cos \theta \\ -R\omega_0 \dot{\theta} \sin \theta \\ R\omega_0 \dot{\theta} \sin \theta \end{Bmatrix} + \underbrace{\begin{Bmatrix} 0 \\ \omega_0 \\ 0 \end{Bmatrix} \times \begin{Bmatrix} -R\omega_0 \sin \theta \\ R\omega_0 \cos \theta \\ -R\omega_0 \cos \theta \end{Bmatrix}}_{\begin{Bmatrix} -R\omega_0^2 \cos \theta \\ 0 \\ R\omega_0^2 \sin \theta \end{Bmatrix}} = \begin{Bmatrix} -2R\omega_0^2 \cos \theta \\ -R\omega_0^2 \sin \theta \\ 2R\omega_0^2 \sin \theta \end{Bmatrix}_B \quad (*) \\ &\quad \dot{\theta} = \omega_0 \end{aligned}$$

Si ara particularitzem (*) per $\theta = 90^\circ$ obtenim l'acceleració de P quan passa pel punt més alt (la de (●), al principi):

$$\left[\{\bar{a}_{AB}(P)\}_B \right]_{\theta=90^\circ} = \begin{Bmatrix} 0 \\ -R\omega_0^2 \\ 2R\omega_0^2 \end{Bmatrix}_B \leftarrow \begin{array}{l} \text{Coinideix amb (●) !} \\ (\text{com esperavem}) \end{array}$$

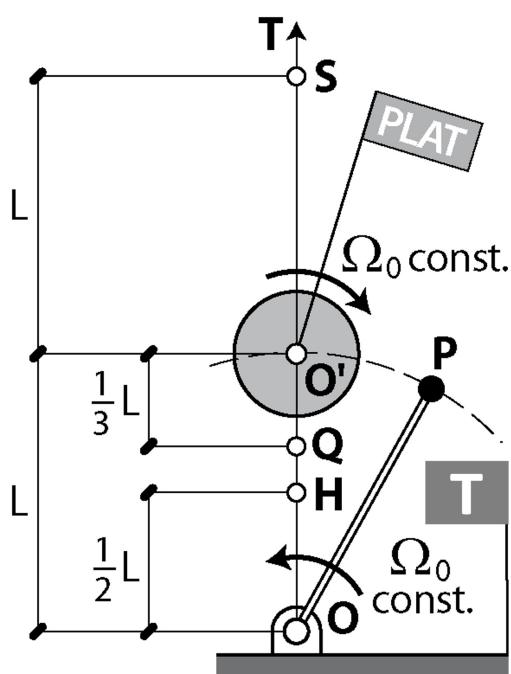
CC de P (Qüestió 2.21 RBK)

**Curv. Center_{PLAT}(P)
when P goes through O'?**

2.21 Where is the **P** curvature center relative to the platform (PLAT) when **P** goes through the platform center **O'** (fixed to the ground **E**)?

- A   **O**
- B   **H**
- C   **Q**
- D   **S**
- E   **T**

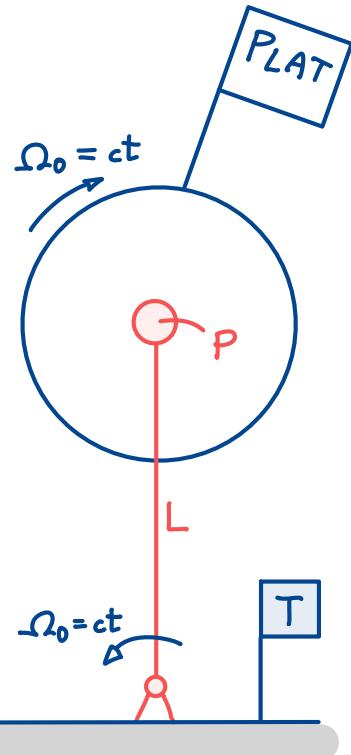

**CC_{PLAT}(P) quan
P passa per O'?**

Pistes

Comp. vel. amb $\left| \begin{array}{l} AB = \\ REL = \end{array} \right.$

$$\bar{v}_{REL}(P) = \underbrace{\bar{v}_{AB}(P)}_{\text{yellow}} - \underbrace{\bar{v}_{ar}(P)}_{\text{yellow}} = (\leftarrow \Omega_0 L)$$

$$\bar{a}_{REL}(P) = \bar{a}_{AB}(P) - \bar{a}_{ar}(P) - \bar{a}_{cor}(P) =$$

$\overbrace{2 \bar{\Omega}_{AB}^{REL} \times \bar{v}_{REL}(P)}$

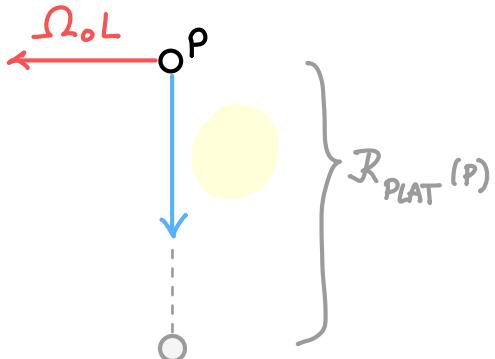
$$= (\downarrow \text{yellow}) - 0 - 2 \left[(\curvearrowright \text{yellow}) \times (\leftarrow \text{yellow}) \right] =$$

$\downarrow 2 \Omega_0^2 L$

$$= (\text{yellow})$$

Dibuix per esbrinar quina és la component $\bar{a}_{PLAT}^n(P)$

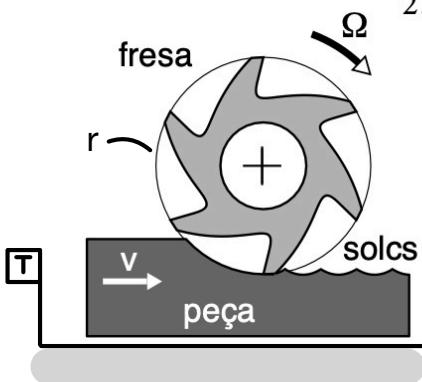
→ vel.
→ acc.

$$R_{PLAT}(P) = \frac{v_{PLAT}^2(P)}{|\bar{a}_{PLAT}^n(P)|} = \frac{\text{yellow}}{\text{yellow}} = \text{yellow}$$

$$CC_{PLAT}(P) = \text{yellow}$$

$$RESP =$$

2.14 En una fresadora la fresa de radi r gira amb velocitat angular Ω constant al voltant del seu eix, que és fix, i la peça que és fressada avança amb celeritat v . Quin és el radi de curvatura del fons dels solcs que queden al damunt de la superfície fresada?

- A r
- B $r(1+v/r \Omega)$
- C $r(1-v/r \Omega)$
- D $r(1+v/r \Omega)^2$
- E $r(1-v/r \Omega)^2$

Nota: $v = ct$

Sol. detallada

R del fons dels solcs

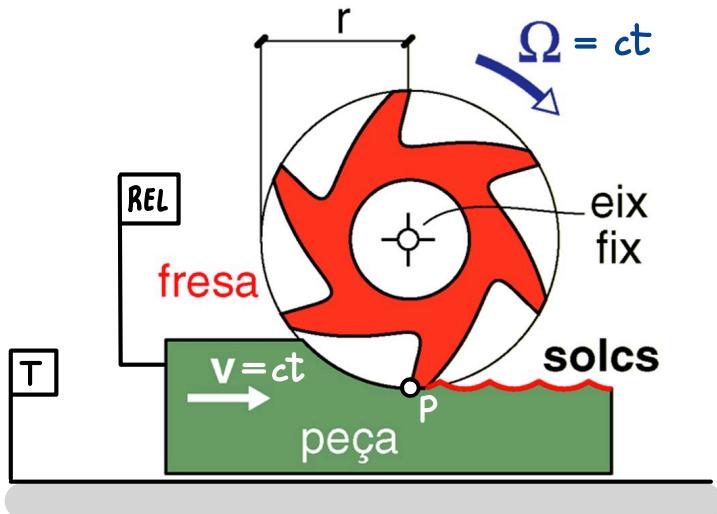
Si definim

$$AB = T$$

$$REL = \text{Pega}$$

el radi que ens
demandan és

$$\underline{\underline{R}}_{REL}(P)$$

 Pega

Cal trobar la $\bar{v}_{REL}(P)$ i la $\bar{a}_{REL}^n(P)$, i $\underline{\underline{R}}_{REL}(P) = \frac{|\bar{v}_{REL}(P)|^2}{|\bar{a}_{REL}^n(P)|}$.

$$\bar{v}_{REL}(P) = \bar{v}_{AB}(P) - \bar{v}_{ar}(P) = (\leftarrow \Omega r) - (\rightarrow v) = \leftarrow (\Omega r + v)$$

$$\bar{a}_{REL}(P) = \underbrace{\bar{a}_{AB}(P)}_{\uparrow r\Omega^2} - \underbrace{\bar{a}_{ar}(P)}_{\bar{0}} - 2 \underbrace{\bar{\Omega}_{AB} \times \bar{v}_{AB}(P)}_{\bar{0}} = \underbrace{r\Omega^2}_{\text{Tota ella}} \quad \text{es centrípeta}$$

p.g. es $\perp$ a $\bar{v}_{REL}(P)$

$$r\Omega^2 = a_{REL}^n(P)$$

$$v_{REL}(P) = \Omega r + v$$

$$\boxed{\underline{\underline{R}}_{REL}(P) = \frac{(\Omega r + v)^2}{r\Omega^2} = \frac{(\Omega r)^2 (1 + \frac{v}{\Omega r})^2}{\Omega^2 r} = r \left(1 + \frac{v}{\Omega r}\right)^2}$$

$$\boxed{(a+b)^2 = a^2 + b^2 + 2ab = a^2 \left(1 + \frac{b^2}{a^2} + \frac{2b}{a}\right) = a^2 \left(1 + \frac{b}{a}\right)^2}$$

Aquest últim pas només rescriu la resposta en la forma
de l'enunciat de la qüestió. Estrictament, no cal!